

Københavns Kommunes sundhedspolitik
 Reviderede planer for implementering 2008-2009

Sund livsstil børn og unge Ansvarlige forvaltninger: Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen					
Strategiske mål for Sund livsstil børn og unge: 1.1 Børn og unge sikres rammer, som gør, at de trives, og at sund livsstil med mere fysisk aktivitet, sund mad, færre rygere og mindre alkohol bliver en naturlig del af hverdagen 1.2 Børn og unges handleg kompetencer skal styrkes, så de kan træffe sunde valg og udvikle sunde vaner					
Strategiske mål	I ndsat ser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1 1.2	I ndsat ser i grundskolen med henblik på at forebygge brug af tobak og rusmidler, yde seksual- og præventionsrådgivning samt fremme fysisk aktivitet.	<p>I første halvdel af 2008 opret holdes aktiviteter på projekterne for Røgguiden, Rusmiddelguiden og En teenager i familien (forældreaf t en er) svarende til tilsvarende periode i 2007. På baggrund af en kvalitet sudviklingsproces revideres tilbuddene.</p> <p>Der opnås et aktivitetsniveau i seksual- og præventionsrådgivningen svarende til niveauet i 2007.</p> <p>Vedligeholdelse og fortsat forankring af aktiviteten i</p>	<p>Der er afsat 707.200 kr. i 2008.</p> <p>Der er afsat ca. 670.000 kr. i 2008.</p> <p>Der er afsat 440.000 kr. fra projekt 'En by i bevæ-</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt medio 2009.</p> <p>Målepunkterne er opfyldt 31. december 2008.</p> <p>Målepunkterne er opfyldt ved udgangen af</p>	<p>Ansvar forvaltning SUF</p> <p>Ansvar forvaltning SUF</p> <p>Gennemføres i samarbejde mellem BUF og</p>

		Move@school på de eksisterende syv indsatsskoler og fortsat udrulning til 3 – 6 nye skoler	gelse' og ca. 150.000 kr. fra projekt 'Faglighed for alle' i 2008.	2008.	SUF. I Københavns Kommunes tilbud om Sundhedspleje indgår der i det generelle tilbud på skoleområdet en lang række forbyggende sundhedsaktiviteter. Her arbejdes blandt andet med emnerne tobak, rusmidler, reproduktiv sundhed og fysisk aktivitet. Sundhedsplejens tilbud er forankret i BUF.
1.1	Containeridræt. Aktivisering af foreningsløse børn og unge til fysisk aktivitet efter skoletid gennem bemandede idrætscointainere i udvalgte lokalområder	Tre eksisterende containerlukkes og skal genlokaliseres og forankres i en ny bæredygtig organisations- og driftsform med de foreningsløse børn mellem 7 og 16 år som målgruppe	Der er afsat 1.100.000 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt ved udgangen af 2008.	Ansvar forvaltning SUF Indsatsen adresserer tillige det strategiske mål 1.1 under Social ulighed i sundhed, idet indsatsen er særligt rettet mod denne målgruppe.
1.1 1.2	Unge på ungdomsuddannelser. Indsatsen på tekniske skoler og produktionsskoler med det formål, at styrke elevernes handlekompe-	Samarbejdet med de tekniske skoler og produktions-skoler om elevernes sundhed, trivsel og livsstil fortsættes i 2008. Der gennemføres "Du bestem-	Der er afsat 619.000 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt 31. december 2008.	Ansvar forvaltning SUF Indsatsen adresserer tillige det strategiske mål 1.1 under Social ulighed i sundhed, idet

	tenne, selvværd og trivsel og dermed deres sundhed.	mer" forløb på tekniske skoler og produktionskoler svarende til aktiviteter i 2007, og der gennemføres idrætsforløb på tekniske skoler.			indsat sen er særligt rettet mod denne målgruppe.
1.1	Kommunens plan mod overvægt. I indsatsen gennemføres med henblik på at bremse det stigende antal overvægtige børn og unge gennem et tværsektorielt samarbejde i kommunen.	Der udvikles en konference med henblik på at opkvalificere relevante faggrupper om overvægt. Der udvikles en strategi for forebyggelse af overvægt blandt børn.	Der er afsat 219.560 kr. i 2008.	Målepunktet er opfyldt 1. kvartal 2008. Målepunktet er opfyldt ved udgangen af 2009.	Gennemføres i samarbejde mellem SUF og BUF
1.1 1.2	I forlængelse af Kommunens plan mod overvægt intensiveres Københavns Kommunes tilbud om Sundhedspleje til børnefamilier med 3-årige børn.	I indsatsen indgår som en del af beskrivelsen og implementeringen af 'Ny ydelsesprofil' for Københavns Kommunes Sundhedspleje.	Prioriteret indenfor nuværende ramme fra Københavns Kommunes Sundhedsplejes budget til metode- og kvalitetsudvikling.	Målepunktet opfyldt ved udgangen af 2009.	Ansvarlig forvaltning BUF
1.1 1.2	Sundhedspolitikker i folkeskolen	Politikkerne er udarbejdet og implementeret i 2010.	Prioriteret indenfor den nuværende ramme fra Københavns Kommunes Sundhedsplejes budget til metode- og kvalitetsudvikling. 2008: 300.000 kr. 2009: 300.000 kr.	Projektet initieres i 2008	Forankres i BUF og gennemføres i et tværforvaltningsmæssigt samarbejde.
1.1	Mad og bevægelse sættes	Implementering af politik	Prioriteret indenfor nuvæ-		Ansvarlig forvaltning

1.2	på dagsordenen som en integreret og prioriteret del af hverdagen i Københavns Kommunes dagtilbud.	vedtagne politikker for området.	rende ramme fra Københavns Kommunes Sundhedsplejes budget til metode- og kvalitetsudvikling. 2008: 200.000 kr. 2009: 200.000 kr.		BUF
-----	---	----------------------------------	--	--	-----

Sund livsstil voksne

Ansvarlig forvaltning: Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Samarbejdsforvaltninger: Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Strategiske mål for Sund livsstil voksne:

1.1 Voksnes livsstil skal forbedres, når det gælder rygning, alkohol, fysisk aktivitet og kost

1.2 Voksnes psykosociale sundhed skal styrkes

Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Center for Afklaring og Beskæftigelse (CAB) har to "pakker" med fokus på sundhed i forhold til integration på arbejdsmarkedet, en motivationspakke og en jobpakke.	Succeskriterierne for motivationspakken: 10 % i arbejde, 10 % i løntilskud, 20 % visiteres til andre jobpakker, herunder løntilskud. De resterende 60 % tilbagevisiteres med beskrivelser. Succeskriterierne for jobpakken: 20 % i arbejde, 20 % i løntilskud og 20 % visiteres til andre jobpakker, herunder løntilskud. De resterende 40 % tilbagevisiteres med handleplaner.	Motivationspakken: 54 årsplasser. Budget for en årsplasser er ca. 30.000 kr. for match 1-2 borgere og ca. 60.000 kr. for match 3 borgere. Jobpakken: 45 årsplasser. Budget for en årsplasser er ca. 66.000.		Ansvarlig forvaltning BIF
1.1	Særlig tilbud om fysisk	Der er ikke en stigning i	Oprindeligt var der afsat		Ansvarlig forvaltning

	aktivitet til udsatte grupper, fx er psykisk syge og stofmisbrugere.	andelen af overvægtige voksne, der er svært overvægtige. Andelen af københavnere der er fysisk inaktive i deres fritid mindskes.	ca. 700.000 til projektet i 2007. Projektet er først startet primo 2008 med en økonomisk ramme på 545.000 kr. på 1 år.	2008	SOF
1.1	Sundhedsfremmende foranstaltninger på væresteder for psykisk syge i Københavns Kommune.	Der er ikke en stigning i andelen af overvægtige voksne, der er svært overvægtige.	3.084.000 kr. over 4 år Projektet er en del af den Fælles ansvar II-pakke, som Socialforvaltningen har modtaget midler til fra Velfærdsministeriet. Der ansættes to idrætskonsulenter.	Projektperiode 2007-2011	Ansvarlig forvaltning SOF
1.1	Tobaksindsats med henblik på at reducere andelen af rygere gennem tilbud om hjælp til rygestop. Arbejdspladsindsats med henblik på at fremme sundheden for den enkelte medarbejder og arbejdspladsen som helhed.	Der tilbydes fortsat rygestopkurser til borgere og kommunale såvel som private arbejdspladser. Indsatsen fortsættes, blandt andet ved at styrke samarbejdet mellem forvaltningerne og gennemføre og forankre sundhedsfremmeindsatsen på kommunens arbejdspladser.	Der er afsat 750.400 kr. i 2008. Der er afsat 566.800 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt ved udgangen af 2008. Målepunktet er opfyldt ved udgangen af 2008.	Ansvarlig forvaltning SUF Ansvarlig forvaltning SUF Indsatsen adresserer tillige de strategiske mål under sundt arbejdsliv og det strategiske mål 1.1 under Social ulighed i sundhed, idet indsatsen er særligt rettet mod denne målgruppe.
	Motion og kost tilbud med	Motion og kost tilbud er	Der er afsat 3.206.515 kr.	Målepunktet er opfyldt	Ansvarlig forvaltning

	henblik på at forbedre sundhedsstilstanden ved at ændre livsstil inden for motion og kost.	implementeret i tre sundhedscentre.	i 2008 og 3.535.222 kr. i 2009.	december 2009.	SUF Indsatserne adresserer tillige strategiske mål 1.1 under Social ulighed i sundhed, idet indsatsen er særligt rettet mod denne gruppe.
1.2	Center for Afklaring og Beskæftigelse (CAB) har i knapt tre år haft et samarbejde med "Dansk Center for Alkoholisme og andre Afhængighedssygdomme" (DCAA). Tilbuddet har givet en mulighed for CAB's brugere for at få tilbudt behandling for misbrug i forbindelse med aktiviteter på centret.		DCAA er støttet af midler, som ikke berører CAB - DCAA er dækket af fondsmidler.		Ansvarlig forvaltning BIF

Sund livsstil ældre

Strategiske mål for Sund livsstil ældre:

- 1.1 Ældre københavnere skal være mere fysisk aktive og opleve færre fald
- 1.2 Ældres sociale netværk skal styrkes, og de ældres aktive deltagelse i samfundslivet skal fremmes
- 1.3 Svækkede ældres trivsel og sundhed skal styrkes

Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Integreret faldforebyggelse. Indsats målrettet ældre	Plejehjemsindsatsen og indsatsen i hjemmeplejen fortsættes og viderud-	Der er afsat 110.000 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt ultimo 2008.	Ansvarlig forvaltning SUF Indsatsen bidrager

	<p>hjemmeboende borgere, hjemmeboende borgere med behov for hjælp og borgere i plejeboliger med henblik på at forebygge fald.</p> <p>Fysisk aktivitet. Indsats målrettet ældre på plejehjem, mindre mobile hjemmeboende ældre og hjemmeboende ældre med henblik på at fremme fysisk aktivitet.</p>	<p>vikles.</p> <p>Indsatsen i forhold til at integrere efteraldrebygning i den centrale planlægning styrkes.</p> <p>De borgerrettede tilbud i lokalområder udvikles fortsat.</p> <p>Fysisk aktivitet indgår i strategifor dagtilbud.</p>	<p>Der er afsat 335.000 kr. i 2008.</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt ultimo 2008.</p>	<p>tillige til at adressere det strategiske mål 1.1 under Social ulighed i sundhed, idet en del af målgruppen tilhører de 50% dårligst stillede.</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF</p>
<p>1.1 1.2 1.3</p>	<p>Livsstilelskaber med sundhedstema samt seniorkursus for hjemmeboende og beboere i plejeboliger med fokus på, hvordan man kan øge sin trivsel og helbredstilstand i dagligdagen.</p>	<p>Lokale samarbejdspartnere i driften giver tilsagn om at ville afvikle seniorkursus. (Vanløse/ Brønshøj/ Husum, Østerbro, Valby og Amager har allerede tilkendegivet interesse).</p> <p>I gangværende samarbejde med DPU om etablering af et ph.d. forløb fortsættes.</p>	<p>Der er i 2008 afsat 150.000 kr</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt ultimo 2008</p>	<p>Ansvarlig forvaltning SUF</p> <p>Samarbejdspartnerne forventes at bidrage med personaleressourcer, hvilket skal afklares nærmere.</p> <p>Danmarks Pædagogiske Universitet udarbejder et review på feltet, og dette forventes klar i maj/juni 2008.</p>
<p>1.2</p>	<p>Frivillighedsindsats med henblik på at fremme sam-</p>	<p>Der er igangsat to modelprojekter på åbne pleje-</p>	<p>Der er afsat 28.408.000 kr. i 2008 (incl. §79).</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt ultimo 2008.</p>	<p>Ansvarlig forvaltning SUF</p>

	arbejdet mellem medarbejdere på plejehjem og frivillige organisationer samt udvikle kurser for medarbejdere i sundhedsforvaltningen i samarbejde med de frivillige og styrke det frivillige engagement i ældreklubber.	hjem. Der er udviklet kompetenceudviklingstilbud om samarbejde med det frivillige område til medarbejdere i forvaltningen.			
1.3	Det strategiske mål adresseres til indsatserne Integreret faldforebyggelse, Fysisk aktivitet og Frivillighedsindsatsen samt i indsatsen Ældre med anden etnisk baggrund under Etiske minoriteter og sundhed ved at svækkede ældre udgør en væsentlig del af målgruppen for indsatserne.				

Strategiske mål for sundt arbejdsliv

- 1.1 Alle kommunale arbejdspladser skal skabe sunde og attraktive rammer for de ansatte med fokus på livsstil, arbejdsmiljø og arbejdspladsens sociale ansvar.
- 1.2 Viden om effekten af sundhedsindsatsen på alle private og offentlige arbejdspladser i København skal udvikles gennem systematisk dokumentation og evaluering.

Strategiske mål	Indsatser (2008-2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatsene	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Der udarbejdes et sæt etiske regler for, hvordan kommunen ønsker at ar-	Oplæg fra ØKF og FSK	Der er ikke afsat ressourcer 2008	April 2008	Der er ikke givet bevilling til indsatsen. ØKF og SUF arbejder

	bejde med sundhed og trivsel som overordnet ramme og diskussionsoplæg til arbejdspladserne.				dog med at formulere rammerne for det etiske.
1.1	På mange af kommunens arbejdspladser etableres der tilbud til medarbejderne om massage, motion og kost				Det er de enkelte forvaltninger, som er ansvarlige
1.2	Udvidet personalepolitisk regnskab for KK, der indeholder data om medarbejdernes sundhed.	At der indarbejdes spørgsmål om sundhed.	Er finansieret af den almindelige bevilling til gennemførelse af regnskabet.	Forår 2008	Ansvarlig forvaltning ØKF I det kommende regnskab er der indarbejdet spørgsmål om sundhed. Disse eller lignende spørgsmål vil indgå i fremtidige regnskaber.

Strategiske mål for etniske minoriteters sundhed:

- 1.1 Livsstilen blandt etniske minoriteter skal forbedres, når det gælder rygning, kost, fysisk aktivitet, reproduktiv sundhed og tandsundhed.
- 1.2 Etniske minoriteters deltagelse i sociale netværk skal fremmes
- 1.3 Sundhedstilstanden blandt etniske minoriteter udenfor arbejdsmarkedet skal forbedres bl.a. med henblik på større integration på arbejdsmarkedet.

Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Jobcenter København Skelbækgade: projekt med forløb for sygemeldte borgere på kontant hjælp. Dette tilbud rummer både en afklarende og et opkvalificerende element. Det	Resultat mål i 2008: - To fællesmøder i jobcentret - Deltagelse i faglige møder på tværs af huset i forhold til ekspertise i sager	Støttet med midler fra Beskæftigelsesministeriet. Ca. 375.000 kr. årligt til løn til konsulent.	1. november 2007 til udgangen af 2008. Med evt. forlængelse i 2009.	Ansvarlig forvaltning BIF

	endelige mål er ordinær ansættelse. Målgruppen er borgerne med anden etnisk baggrund.	- Afklaring og videreformidling af 100 sygemeldte kontant hjælpemodtagere med anden etnisk baggrund (konstant bestand på 50 sager)			
1.1	<p>Sundhed på dit sprog Korps af sundhedsformidlere med anden etnisk baggrund end dansk til oplysning og dialog om emnerne: rygning, motion, kost, tandsundhed og reproduktiv sundhed</p> <p>Mer lighed i sundhed – borgerne i aktivering</p> <p>Et niske ældres motion</p>	Sundhedsformidlernes foredragsaktivitet fortsætter svarende til aktiviteten i 2007.	Der er afsat 449.000 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt 31. december 2008.	<p>Ansvarlig forvaltning SUF</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF i samarbejde med BIF</p> <p>Indsat sens målepunkter, ressourcer og tidsramme er beskrevet under Social ulighed i sundhed. En del af målgruppen har anden etnisk baggrund.</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF</p> <p>Indsat sens målepunkter, ressourcer og tidsramme er beskrevet</p>

	Unge på tekniske skoler				<p>vet under Sund livsstil ældre, fysisk aktivitet.</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF Indsat sens målepunkter, ressourcer og tidsramme er beskrevet under Sund livsstil børn og unge. En del af målgruppen har anden etnisk baggrund.</p>
1.2	<p>Center for Afklaring og Beskæftigelse (CAB): "Rekrutteringscenter" (8 gange 11 ugers kursusforløb) – et projektforløb der skal sikre indvandrere/flygtninge fodfæstet på det danske arbejdsmarked primært via undervisning, jobsøgning og virksomhedspraktik. Projektet arbejder aktivt med netværksdannelse. Projektet er arbejdsmarkedsrettet og fokuserer i forhold til en sundhedsmæssig indsats på psykosociale områder.</p>	<p>Succeskriteriet 70 % i arbejde evt. med løntilskud.</p>	<p>Finansieret af Ministeriet for Flygtninge, Indvandre og Integration 1.000.000 kr. årligt i 2006-2007, og 500.000 kr. i 2008 (afsluttet pr. 30/6).</p>		<p>Ansvarlig forvaltning BIF</p>
1.2	<p>Tænk på din sundhed mand. Støtte til netværksdan-</p>	<p>Sundhedsfremmende tilbud og netværk etableret i 3 boligforeninger på Ydre</p>	<p>Der er afsat 537.000 kr. i 2008.</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt 31. december 2008.</p>	<p>Ansvarlig forvaltning SUF Indsat sen bidrager</p>

	<p>nelse omkring sundhed blandt ældre mænd med anden etnisk baggrund end dansk på Ydre Nørrebro.</p> <p>Ældre med anden etnisk baggrund. Indsats med henblik på at udvikle plejehjem, der også kan rumme etniske minoritet ældre. Informationsindsats og indsats overfor sprogbarrierer samt undersøgelse af fremtidigt behov for ældrepleje blandt etniske minoriteter. Forebyggelse af ensomhed blandt etniske ældre.</p>	<p>Nørrebro.</p> <p>Projekterne er velgennemførte efter projektplanerne og afsluttet i 2008. Der er udviklet kompetenceudviklingstilbud til medarbejderne i ældreplejen. Der er udarbejdet en strategi for nydanske ældre.</p>	<p>Der er afsat 3.600.000 kr. i 2008.</p>	<p>Målepunkterne er opfyldt ultimo 2008.</p>	<p>ligeledes til opfyldelse af det strategiske mål 1.1.</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF</p>
1.3	<p>Center for Afklaring og Beskæftigelse (CAB): Projekt "Job og kompetencer": huser 64 kvinder med indvandrerbaggrund med stort behov for støtte for indtræden på arbejdsmarkedet. Projektet har undervisning i sund livsstil.</p>	<p>65 % af kvinderne opnår ansættelse evt. med løntilskud. 35 % forventes afsluttet med en plan om behandling, revalidering eller indstilling til flexjob/førtidspension.</p>	<p>Socialfonden finansierer projektet. I første omgang var projektperioden 1. oktober 2006 – 31. december 2007, hertil var Socialfondsbevillingen kr. 3.526.094. Projektperioden er forlænget til 31. juni 2008.</p>		<p>Ansvarlig forvaltning BIF</p>
1.3	<p>Jobcenter Musvågevej: Det helbredsafklarende team Teamet oprettet mhp af-</p>				<p>Ansvarlig forvaltning BIF</p>

	klaring af sygemeldte kontant hjælpsmøderes muligheder for at være aktive beskæftigelse. Målgruppen er sygemeldte kvinder med anden etnisk baggrund end dansk på kontant hjælp i målgruppe 3-4.				
1.3	Partnerskaber med en eller flere frivillige organisationer. Københavns Kommune yder støtte til, at frivillighedskonsulent kan etablere frivillige grupper samt sparre med de frivillige omkring udviklingen af deres aktiviteter, tilbyde efteruddannelse og supervision m.v.	Primo juni 2008: Indgåelse af kontrakt med frivillige organisationer om partnerskaber med Københavns Kommune	Der er til formålet disponeret 1,1 mio. kr. i BIF	2008 – 2010.	Ansvarlig forvaltning BIF
1.3	Med henblik på at styrke det frivillige integrationsarbejde skal etableres et ressourcecenter for unge på ydre Nørrebro. Centret skal danne ramme om aktiviteter, der er afstemt efter de lokale behov for primært sårbare unge med etnisk minoritet baggrund.	Primo juni 2008: Indgåelse af kontrakt med organisation, forening eller lignende, der har erfaring med frivilligt socialt arbejde.	Der er med budget 2008 disponeret 7,5 mio. kr. i 2008 og 6,7 mio. kr. i 2009 og 2010 til driften af et ressourcecenter.	2008-2010	Ansvarlig forvaltning SOF
1.3	Mere lighed i sundhed – borgere i aktivering				Ansvarlig forvaltning SUF i samarbejde med BIF Indsat sens målepunkter, ressourcer og

					tidsramme er beskrevet under Social ulighed i sundhed. En del af indsatsens målgruppe har anden etnisk baggrund.
Strategiske mål for social ulighed i sundhed:					
1.1 Kommunens forebyggelse og sundhedsfremmende tilbud skal i særlig grad rettes mod den halvdel af københavnere med den korteste uddannelse og den laveste indkomst					
1.2 Forebyggelse og sundhedsfremmende tilbud til socialt udsatte grupper, som f.eks. langvarigt syge og psykisk syge, skal styrkes					
Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Det strategiske mål adresseres i hovedparten af indsatserne til Sund livsstil børn og unge, Sund livsstil voksne, Sund livsstil ældre og Etniske minoriteter's sundhed og er beskrevet under disse., Mange af indsatserne har fokus på den halvdel af københavnere, der har kortest uddannelse og lavest indkomst.				
1.2	Mit liv – min sundhed. Målet med indsatsen er at få flere kontant hjælpsmodtagere i arbejde ved at	Sundhedsfremmende tilbud etableret og evalueret i to beskæftigelsescentre og et boligområde (Urban-	Der er afsat 3.585.000 kr. i 2008.	Målepunkterne er opfyldt december 2009.	Gennemføres i samarbejde med SUF og BI F.

	gøre sundhedsfremme til en del af aktiveringen. Frivillighedsindsats	planen).			Ansvarlig forvaltning SUF Indsætsernes målepunkter, ressourcer og tidsramme er beskrevet under Sund livsstil ældre. Indsætsernes aktiviteter adresserer i særlig grad borgere med lav indkomst og kort uddannelse.

Strategiske mål for sundt bymiljø:

- 1.1 Byens parker, pladser og gaderum skal invitere til rekreation, leg og bevægelse
- 1.2 Cykel- og gangtrafikken skal styrkes, og antallet af trafikulykker nedbringes
- 1.3 Trafikstøj og luftforureningen skal nedbringes

Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Byens grønne puls. Etablering af motionsruter i byens grønne strøg med henblik på at invitere til fysisk aktivitet.	Den første rute er etableret.	Der er afsat 1.800.000 til anlæg af den første rute.	Målepunktet er opfyldt ultimo 2008	Ansvarlig forvaltning SUF i samarbejde med TMF
1.1	Ifølge <i>Miljømetropolen</i> - som beskriver TMF's visioner frem til 2015 ønskes renovering af legepladserne mhp at motivere til leg og fysisk aktivitet.	LEGEPLADSER 24 lokale legepladser er opgraderet. 6 bemandede legepladser istandsat. ca 6 Fyrtårnslegepladser identificeres og udvikles	LEGEPLADSER For at løfte kvaliteten af samt lige af kommunens ca 1000 legepladser til et acceptabelt niveau er der blevet afsat 25 mio kr årligt i perioden 2008-	Ultimo 2008	Ansvarlig forvaltning TMF

		gen af dem påbegyndes på 2-3 stk. 24 lokale legepladser 6 bemandede legepladser istandsat. 3 Fyrtårnslegepladser er istandsat	2010 i anlæg. Beløbet fordeles med 16 mio kr årligt til de offentlige bemandede og ubemandede legepladser og 9 mio kr til legepladser ved daginsti- tutionerne.	Ultimo 2009	
	PARKHARDWARE Fornyelse og istandsæt- telse af parkhardware i byens grønne områder, således at de virker ind- bydende og tiltrækkende for københavnere.	PARKHARDWARE Istandsættelse og ud- skiftning af i alt 1500 bænke og 600 kurve Istandsættelse og ud- skiftning af i alt 500 bæn- ke, 200 kurve, 15km grus- sti og 5km asfaltsti	PARKHARDWARE Der afsættes 7 mio kr årligt i perioden 2008- 2010 til istandsættelse af parkerens 'hardware' - skilte, bænke, affaldskur- ve, stibelægninger, m.m - for at imødegå en truende forslumning af byens grøn- ne områder og sikre, at de virker indbydende og til- trækkende for københav- nerne.	Ultimo 2008 Ultimo 2009	Ansvarlig forvaltning TMF

<p>1.2</p>	<p>Ifølge <i>Miljømetropol</i> - som beskriver TMF's visioner frem til 2015 ønskes det at;</p>	<p>Cykelregnskab for KK udarbejdes hvert andet år, næste gang i 2009, og opgrør udviklingen på cykelområdet på en lang række parametre, herunder de tre i <i>Miljømetropol</i>.</p> <p>I forvaltningens forslag til hvordan denne pakke skal udmøntes indgår midler til at opgradere dokumentationsområdet yderligere, dvs. mere fokus på hvem der cykler, hvem der ikke cykler og hvorfor ikke. Målet er at skaffe et bedre grundlag for at vurdere hvordan vi mest effektivt kan nå de tre 2015-mål (herunder få opstillet delmål) samt at få større viden om den samfundsøkonomiske effekt af cykling, bl.a. en værdisætning af de sundhedsmæssige effekter.</p>	<p>Siden 2006 er vedtaget 3 cykelpakker:</p> <p>Cykelpakke I : 35 mio. kr fordelt over 2006.</p> <p>Cykelpakke II : 3x25 mio. kr fordelt over 2007-2009.</p> <p>Cykelpakke III : 3x25 mio. kr fordelt over 2008-2010.</p> <p>Hertil kommer en række anlægsprojekter som omfatter såvel cykel som andre transportformer og som har andre finansieringskilder.</p> <p>Der er ikke i tilsvarende omfang afsat penge til drift.</p>	<p>Se vedhæftede oversigt over forventet færdiggørelses tidspunkt for projekterne i cykelpakke I og II.</p> <p>Cykelpakke III er endnu ikke endeligt udmøntet i specifikke projekter.</p>	<p>Ansvarlig forvaltning TMF</p>
<p>1.3</p>	<p>Ifølge <i>Miljømetropol</i> - som beskriver TMF's visioner frem til 2015. Københavns Kommune har i samarbejde med Frederiksberg Kommune beslut-</p>	<p>MILJØZONE</p> <p>Der udarbejdes en støjhandlingsplan frem mod 2012.</p>	<p>MILJØZONE</p> <p>Til miljøzonen blev der afsat en ramme på 15 millioner kr.</p> <p>Der er afsat 200.000 kr. i</p>	<p>MILJØZONE</p> <p>Indføres sep. 2008</p>	<p>Ansvarlig forvaltning TMF.</p> <p>I 2008 etableres det nødvendige samarbejde med KTF og BUF</p>

	<p>tet at indføre en miljøzone med henblik på at forbedre københavnernes sundhed fx reducere luftvejslidelser.</p>		2008 samt personale		
<p>Strategiske mål for rehabilitering:</p> <p>1.1 Rehabiliteringsindsatsen i Københavns Kommune skal styrkes og udbygges</p> <p>1.2 Københavnerne skal tilbydes et koordineret og sammenhængende rehabiliteringsforløb af høj kvalitet tidligt i sygdomsforløbet</p> <p>1.3 Borgeren skal være en aktiv deltager i rehabiliteringen</p> <p>1.4 Kronisk sygdom skal opdages tidligt i sygdomsforløbet</p>					
Strategiske mål	I ndsat ser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Der åbnes et nyt sundhedscenter på Amager medio 2008	<p>Sundhedscenteret er åbnet senest den 1. september 2008</p> <p>Sundhedscenteret har ved åbningen tilbud til borgere med KOL, type 2 diabetes, hjertesygdom og til borgere, der er faldet, samt tilbud til borgere, der er i risiko for at udvikle livsstilssygdomme</p> <p>Der er etableret samarbejde med træningscenteret og hjemmeplejen på Amager, Amager Hospital og de praktiserende læger på Amager senest ved åb-</p>	<p>Der er afsat 1.700.000 kr. på budgettet i 2007 til etablering af sundhedscenteret og 2.500.000 kr. til drift af sundhedscenteret i 2008 og 5.000.000 kr. i de følgende år.</p> <p>Der er ikke afsat penge til deponering i forbindelse med indgåelse af lejekontrakt</p>	Åbning sep. 2008	Ansvarlig forvaltning SUF

		ningen.			
1.1	Udvikling af tværsektorielt samarbejde på genoptræningsområdet	Oprettelse af forsknings- og udviklingsforum for genoptræningsområdet med kommunalt - regionalt samarbejde.	Indenfor rammerne	Opstart medio 2008	Ansvarlig forvaltning SUF Sundhedsaftaler regi
1.1	Etablering af lymfødembehandling i kommunalt regi		Genoptræning efter sundhedsloven	Planlægning: 1 kvartal 2008, Implementering og drift: 2 kvartal 2008 Opfølgning 3 og 4 kvartal 2008	Ansvarlig forvaltning SUF
1.1	Kvalitetsudviklingsprojektet – retningslinier for genoptræningsforløb	Fastlæggelse af kvalitetet små/ serviceniveau og indikatorer for de enkelte interventioner. At sikre den bedste mulige fysio- og ergoterapeutiske praksis for de borgere/patienter, der modtager genoptræning.. Effekten af genoptræningen skal kunne dokumenteres.	Indenfor rammerne	2008 – 2009	Ansvarlig forvaltning SUF
1.2	Evalueringsprojektet, der har til formål at optimere patientforløb for borgere med kroniske sygdomme. Resultater fra Sundhedscenter Østerbro indgår i evalueringen.	Der foreligger en evalueringsrapport senest 1. juni 2008 På baggrund af resultaterne fra SIKS projektet udvikles et sæt indikatorer.	SIKS projektet er finansieret af bevilling fra det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium. Sundhedscenter Østerbro drives af Københavns Kommune på varig drifts-	SIKS-projektet er afsluttet med udgangen af 2007 og evalueringsresultaterne forventes at foreligge i foråret 2008.	Ansvarlig forvaltning SUF SIKS projektet er et samarbejdsprojekt mellem Københavns Kommune, Bispebjerg Hospital og de praktiserende læger på Østerbro,

		rer, der kan benyttes til kvalitetssmonitering af indsatsen i sundhedscentrene. Indikator-sættet er udviklet senest i efteråret 2008.	bevilling.		
1.2	Projekt "Holder livsstilsændringerne?" Formålet med projektet er at undersøge effekten af rehabilitering i Sundhedscenter Østerbro et år efter afsluttet rehabilitering vurderet gennem samtale og fysiske tests af borgere, der har deltaget i rehabilitering.	Der foreligger en rapport over effekten af indsatsen i Sundhedscenter Østerbro et år efter afsluttet rehabilitering ved udgangen af 2008.	Finansieres inden for Sundhedscenterets ramme	Hele 2008	Ansvarlig forvaltning SUF
1.2	Udvikling af forløbsprogrammer for KOL og type 2 diabetes Der udarbejdes yderligere to forløbsprogrammer i 2008-2009. Emnerne er ikke besluttet	Der foreligger forløbsprogrammer for KOL og type 2 diabetes medio 2008 Forløbsprogrammerne er implementeret i Københavns Kommune ultimo 2008-2009.	Udgifter til udviklingen af forløbsprogrammer afholdes af Region Hovedstaden	September 2007-juni 2008	Ansvarlig forvaltning SUF Projektet er forankret i Region Hovedstaden
1.2	Implementering af sundhedsaftale på genoptræningsområdet. Formålet er at sikre sammenhængende patientforløb for borgere, der har et lægeligt vurderet behov for genoptræ-	Etablering af klare og entydige fordeling af roller og ansvar mellem region og kommune. Fokus på dokumentation, kvalitet og udvikling inden for området	Inden for rammerne	2007-2008	Ansvarlig forvaltning SUF

	ning.				
1.2	Udvikling og etablering af Koordineringsorgan for Hjertereskadeområdet. Det skal være et age tværsektorielle koordineringsopgaver.		Indenfor rammerne	Medio 2008	Ansvarlig forvaltning SUF
1.2	Tværasektorielle Standardforløbsprogrammer	Udvikling af tværasektorielle og tværfaglige standardforløbsprogrammer og kliniske vejledninger på alle relevante genoptræningsgrupper Udarbejde et samlet katalog over Anbefalede funktionsevnetest	Indenfor rammerne	Opstarts ultimo 2008	Ansvarlig forvaltning SUF Sundhedsaftale regi
1.3	Rehabiliteringstilbud til borgere med kronisk sygdom med etisk minoritetetsbaggrund og dårlige danskundskaber styrkes gennem udvikling af målrettet rehabiliteringsprogram til disse grupper. Rehabiliteringsprogrammet udvikles i projektforløb.	Der er udviklet et særligt program til borgere med etisk minoritetetsbaggrund og dårlige danskundskaber senest 1. april 2008 Programmet skal have fokus på brugerinvolvering og egenomsorg 80 % af deltagerne synes at programmet er vedkommende	Der er bevilliget 367.500 fra Regions Hovedstadens pulje til samfinansiering mellem kommuner og region.	Hele 2008	Ansvarlig forvaltning SUF
1.4	Der gennemføres et pro-	Projektet gennemføres	Der er bevilliget 5.361.751		Ansvarlig forvaltning

	projekt omkring tidlig opsporing af KOL hos borgere over 65 år på Østbro.	efter planen Hjemmeplejen er understøttet i KOL mhp at skærpe opmærksomheden på borgere, der kan have KOL eller er i risiko for at udvikle sygdommen.	kr. til projektet fra Sundheds- og Indenrigsministeriet		SUF Projektet gennemføres i regi af SIKS projektet i samarbejde mellem Bispebjerg Hospital og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune
Strategiske mål for misbrug: 1.1 Antallet af alkohol- og stofafhængige skal nedbringes 1.2 Skader på børn som følge af forældres misbrug skal mindskes 1.3 Misbrugere skal have behandling for deres sygdomme på samme niveau som andre borgere med samme sygdom					
Strategiske mål	Indsatser (2008-2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	Central alkoholpolitik	Vedttaget central alkoholpolitik for KK	Kræver ingen yderligere finansiering	Afventer politiks behandling - 2008	Ansvarlig forvaltning ØKF i samarbejde SUF
1.1	Information om kommunens indsatser, rådgivnings- og behandlingsmuligheder til samtalerende læger i Københavns Kommune	Der er indgået aftale med Region Hovedstaden omkring tværsektorielt samarbejde og kommunikation	Kræver ingen yderligere finansiering	Forvaltningen vil have den nødvendige data til at iværksætte indsatsen for året 2008	Ansvarlig for indsatsen: SOF/ Læger ansat ved Københavns Kommunes Misbrugsbehandlingssystem.
1.2	Rådgivningstilbud målrettet børn og unge i familier med alkoholproblemer.		Er finansieret via budget 2007	2007-2009	Ansvarlig forvaltning SOF
1.2	Alkoholbehandling for forældre med småbørn og gravide.		Er finansieret via budget 2007	2007-2009	Ansvarlig forvaltning SOF

Strategiske mål for forskning i sundhed:

1.1 Sundhedstilstanden i Københavns Kommune skal overvåges systematisk

1.2 Udvikling af ny viden om sundhedsindsatser i kommunen skal ske i samarbejde mellem forskere og praktiker

Strategiske mål	Indsatser (2008- 2009)	Målepunkter, der knytter sig til indsatserne	Ressourcer	Tidsramme	Bemærkninger
1.1	<p>Der udarbejdes et sundhedsregnskab</p> <p>Der foretages en forebyggende og sundhedsfremmende indsats i 10 almen boligområder. Opgave: Er der en målbar effekt på den sociale ulighed i sundhed, som følge af indsatsen?</p> <p>Evalueringsresultat af den sundhedsfremmende intervention "Aktive vurderinger" på børn og unges rygedebut, rygeophør og udvalgte sociale- og sundhedsfremmende effektparametre.</p> <p>Evalueringsresultat af SIKS projektet, der har til formål at optimere patientforløb</p>	<p>Første sundhedsregnskab udarbejdes i 2008 og det omfatter sundhedsprofiler, bl.a. baseret på regionens måling af københavnernes sundhedsprofil.</p> <p>Projektet følger milestones i projektbeskrivelsen (2007-2010)</p> <p>Projektet følger milestones i projektbeskrivelsen (2008 – 2009)</p>	<p>Flere forvaltninger bidrager ud af eksisterende ressourcer</p> <p>Udgift til evaluering er indeholdt i budgettet for evalueringen</p> <p>Evalueringsresultat finansieret af eksterne midler</p>	<p>Første version foreligger ultimo 2008</p> <p>Evalueringsresultat foreligger i 2010.</p> <p>Evalueringsresultat foreligger 2009/ 2010</p>	<p>Ansvarlig forvaltning SUF</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF Der er tale om en indsats som foretages af Børne og Ungdomsforvaltningen.</p> <p>Ansvarlig forvaltning SUF Indsatsens målepunkter,</p>

	for borgere med kroniske sygdomme. Resultatet fra Sundhedscenter Østerbro indgår i evalueringen.				ressourcer og tidsramme er beskrevet under rehabilitering.
1.2	Der tages kontakt til forskerskole, forskningsmiljøer og Region Hovedstaden Seminar om informationsudveksling	Første møde er afholdt inden udgangen af 2008. Afholdes i 2008	Eksisterende SUF-ressourcer SUF, Center for Faglig Udvikling anvender 100.000 kr. til formålet.	2008 Inden udgangen af 2008.	Ansvarlig forvaltning SUF Ansvarlig forvaltning SUF